

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravljanje, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrletna 13 Din. Cene inšeratom po dogovoru

PONEDELJSKI

## SLOVENEK

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III. Telefon št. 2996. — List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6. Poštni ček račun. Ljubljana 15.179. Telefon št. 2992

## Občinske volitve v 16 občinah

# Slovenske občine za dr. Korošca

## Velik uspeh JRZ - Oster volivni boj v Spodnjem Logatcu - JNS-arske trdnjave padajo - Od 16 občin zmagala JRZ v 15 - Velika udeležba volivcev

Ljubljana, 12. dec.

Danes so bile v 16 občinah občinske volitve. Volitve so bile razpisane deloma zaradi tega, ker je potekla zakonita poslovna doba, kakor n. pr. v občini Komenda, prvevsem pa zaradi prekomasacij občin. V večini občin so nasprotniki vnaprej obupali nad zmago, v nekaterih občinah sploh ne bi mogli postaviti liste, v drugih so se pa izognili tega dela, da se ne bi pri volitvah preveč jasno pokazala njihova politična nemoč. Tako je bila v 8 občinah zmagala JRZ že vnaprej zagotovljena. V treh občinah so nastopili nekateri pristaši JRZ, katerim so se pridružili tudi nasprotniki, in so tudi te oddvojene liste imenovali JRZ-liste. Le v petih občinah je nastopila opozicija v vsej svoji mešanosti in pestrosti. Kakor pri vseh volitvah do sedaj je tudi pri teh nedeljskih volitvah pokazala naša stranka svoj neomajno moč. Združila je na svoje liste ogromno večino volivcev. Tudi v občinah, kjer so bile samo liste JRZ, je bila udeležba izredno velika. To je nov dokaz discipliniranosti in zavednosti volivcev.

Kakor je bilo naprej jasno, da bodo naše liste z lahkoto zmagale v veliki večini občin, tako smo tudi vedeli, da se bo za občini Spodnji in Gornji Logatec bil oster boj. Po končanem volitvah moramo konstatirati, da tako zaostrenega volivnega boja, kakršnega smo doživeli v Spodnjem Logatcu, do sedaj pri občinskih volitvah še nismo doživeli. Gornji Logatec je bil od nekdanj liberalna trdnjava. Spodnjemu Logatcu se je pa tudi po vojni politični obraz popolnoma spremenil. V obeh teh občinah vladajo še notranjski magnati, ki so nekdanji obvladovali celo Notranjsko in so s svojim oduševstvom zasloveli po vsej Sloveniji. Drugod je ljudstvo s temi magnati in njihovim vplivom obračunalo. V teh dveh občinah so si pa umeli ohraniti še silen vpliv. Kakor od nekdanj zahtevajo tudi še danes ti ljudje od svojega delavca in gospodarsko odvisnega človeka ne samo njegovo delo, marveč tudi njegovo dušo. Da je v takih razmerah boj težak, je jasno. Ljudstvo se je pripravilo, da s terorjem teh ljudi pri občinskih volitvah obračuna. V Spodnjem Logatcu se je v srditem boju posrečilo za vselej streči to kliko. Naši ljudje so bili v tem boju obudovanja vredni. Pred vsem svetom moramo pohvaliti njihovo odločnost, borbenost in discipliniranost. Trije JNS-arski poslanci so bili ves čas na straži in sta se trudila, da bi rešila zlasti Spodnji Logatec za napredno kliko. Njun

trud je bil brezuspešen. Brezuspešne so bile grožnje na račun odvisnih delavcev. Celu 80-let starega ubožca, ki je ležal na slami, so hoteli prisiliti, da voli z njimi in mu niso dali miru, dokler niso posredovali orožniki. Verige, ki so oklepale Dolnji Logatec, so zdrobljene. Opravičeno se veseli ljudstvo svoje zmage. S to zmago je tudi gospodstvo liberalnega magnatarstva v Dolnjem Logatcu zapečaten. Pohvale vredno je, da so volivci-železniciarji v veliki večini korakali z ljudstvom.

Prav tako hud boj se je bil za občino Gornji Logatec. Ta občina je bila od nekdanj največje trdnjave notranjskega liberalizma. Tudi v najzmagovitejši dobi bivše SLS ni mogla stranka niti obkoliti te liberalne trdnjave, kaj šele da bi mislila na to, da si jo osvoji. Pri teh volitvah je tudi ta občina dozorela, da pade v roke slovenskega ljudstva. Razne okoliščine, ki jih bomo pa temeljito razčistili, so zaenkrat voljo ljudstva potisnile ob stran. Trdnjava je pa tako razmajana, da je le še vprašanje kratkega časa, ko bo tudi v tej občini ljudstvo dokončno likvidiralo liberalno magnatarstvo.

Izredno razgibane so bile tudi volitve v občini Ovišje na Gorenjskem. Znana magnatska družina se je res požrtvovalno trudila, da bi preprečila našo zmago. Vozovi so bili našim nasprotnikom na razpolago. Obetali so službe, obetali predvsem zaposlitev pri KID na Jesenicah. To in še marsikaj drugega ni bilo brezuspešno. Nekaj so jih le pridobili, zlasti še, ko so volivci gledali kaj čudne volivce v družbi slavne JNS. V odločnem in neustrašenem volivnem boju so si naši pristaši priborili sijajno zmago, zato ni čudno, če je bilo ljudstvo nad svojim uspehom tako zadovoljno. Pred šolo na Dobravi se je zbrala velika množica ljudstva in z navdušenjem pozdravljala volivni rezultat. Zagoreli so kresovi, rakete so živignile v zrak, navdušeni klici so pretresali zrak. Stari moške so v veselju zatrjevali, da tako hudega volivnega boja v njihovi občini še ni bilo in ga tudi več ne bo. Kakor smo logaške železniciarje pohvalili, ker so korakali v vrstah ljudstva, tako moramo glede oviške občine povedati, da si je večina železniciarjev izvolila za svoj delež JNS, ki je odgovorna za one batinaške čase.

Odkrilo povemo, da smo z nedeljskimi volitvami zelo zadovoljni.

Kamnik: Volivnih upravičencev 1662, volilo 1283 ali 77.2%. JRZ (Nande Novak) 881 glasov

in 27 odbornikov; skupna opozicija (Knaflič Ant.) 402 glasova in 3 odbornike.

Komenda: Volivnih upravičencev 860, volilo 587 ali 68%. JRZ (Strcin Janez) 587 in 24 odbornikov.

Sela pri Kamniku: Volivnih upravičencev 174, volilo 134 ali 71%. JRZ (Karel Zebale) 134 glasov in 18 odbornikov.

Kamniška Bistrica: Volivnih upravičencev 538, volilo 432 ali 80%. JRZ I. (Vinko Zore) 359 glasov in 17 odbornikov, gospodarska lista JRZ II. (Urh Franc) 73 glasov in 1 odbornik.

Smartno v Tuhinju: Volivnih upravičencev 342, glasovalo 278 ali 81%. Lista JRZ I. (Jeras Pavel) je dobila 142 glasov in 15 odbornikov, lista JRZ II. (Osolnik Janez) pa 136 glasov in 3 odbornike.

V Tuhinju sta bili vloženi dve listi JRZ. Ob zaključku lista še nismo prejeli volivnega izida.

Prihova: Volivnih upravičencev 390, volilo 212 ali 54.3%. JRZ (Franjo Skrbineš) 212 glasov in 19 odbornikov.

Slovenske Konjice: Volivnih upravičencev 1617, volilo 1187 ali 73.4%. JRZ (Ivan Šelih) 1187 glasov in 30 odbornikov.

Litija: Volivnih upravičencev 1391, volilo 932 ali 67%. JRZ (Lebinger Hinko) 932 glasov in 30 odbornikov.

Vače: Volivnih upravičencev 252, volilo 190 ali 75.4%. JRZ (Kimovec) 190 glasov in 18 odbornikov.

Ig: Volivnih upravičencev 716, volilo 523 ali 73%. JRZ (Mirko Mrzel) 340 in 16 odbornikov, skupna opozicija (Sitej Josip) 183 in 2 odbornika.

Dol. Logatec: Volivnih upravičencev 553, volilo 506 ali 91%. JRZ (Oblak Gabrijel) 266 in 15 odbornikov, skupna opozicija (Tršar Gregor) 240 in 3 odbornike.

Gor. Logatec: Volivnih upravičencev 369, volilo 318 ali 86%. JRZ (Tomazin Vinko) 148 in 3 odbornike, skupna opozicija (Pupis Miroslav) 170 in 15 odbornikov.

Kamna Gorica: Volivnih upravičencev 207, volilo 139 ali 67.1%. JRZ (Kalan Janez) 139 in 18 odbornikov.

Radovljica: Volivnih upravičencev 512, volilo 308 ali 60%. JRZ (Reeman Franc) 308 in 18 odbornikov.

Ovišje: Volivnih upravičencev 333, volilo 284 ali 85.3%. JRZ (Spodov Anton) 157 in 15 odbornikov, skupna opozicija (Sparovec Franc) 127 in 3 odbornike.



Yvone Delbos

### Triumfalen spreved po belgrajskih ulicah

Navdušenje množice je tedaj dosegalo že svoj vrhunec. Fotoreporterji so se že razmestili iz dvorske čakalnice na trg. Ob 9.06 sta se tam pojavila Delbos in dr. Stojadinović. Ogromni prostor pred trgovcem se je tresel sprito silnega in navdušenega vzklikanja množice. Naval ljudstva je bil tolik, da so se trdni kordoni stražnikov majali pod silnim pritiskom. Delbos je vedro in ljubeznivo odzdravljajal neprestanemu vzklikanju. Ovacije so postajale vsak trenutek jače in veličastnejše. Delbos je v zavzel mesto v prvem avtomobilu. Za njima so se razvrstili ostali. Osem minut čez deval je spreved krenil skozi gosti špalir ljudstva, ki je valovalo v nepopisnem navdušenju. Z Wilsonovega trga je zavil po Nemanji ulici, po ulici Miloša Velikega, kralja Milana, preko Teržij in dalje. Poslednji posnetki fotoreporterjev so bili izvršeni. Občinstvo na trgu pred postajo se je začelo razhajati. Z vseh lic je odsevala radost zaradi obiska francoskega zunanjega ministra in hkratu ponos, da je jugoslovanska prestolnica tako dostojno pozdravila visokega francoskega gosta.

### Prvi razgovori

Belgrad, 12. dec. AA. Danes dopoldne ob desetih je francoski zunanji minister Yvon Delbos takoj po vpisu v dvorke knjige prišel v zunanje ministrstvo, kjer je obiskal predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića. Njun razgovor je trajal dopoldne.

### Delbos pri knezu Pavlu

Belgrad, 12. dec. AA. Danes ob 12.15 je Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle blagovoli sprejeti v avdijenci francoskega zunanjega ministra Yvona Delbosa in ga ob tej priliki odlikovati z lentu reda belega orla 1. stopnje. Ob 13.15 sta Nj. kr. Vis. knez namestnik in knežinja Olga v Belem dvoru priredila kosilo v čast g. Delbosa, katerega se je blagovoli udeležiti tudi Nj. Vel. kraljica Marija. Prisotni so bili nadalje predsednik kraljevske vlade dr. Stojadinović z gospo, predsednik senata dr. Mažuranić z gospo, predsednik narodne skupščine Stevan Čirić in njegova gospa, francoski poslanik Brugere, prometni minister dr. Spaho in njegova gospa, minister vojske in mornarice general Marić, šef kabineta g. Delbosa Rossa, kraljevi poslanik v Parizu dr. Purić, tajnik francoskega zunanjega ministra Delbosa Berard, tajnik francoskega poslanstva v Belgradu Couche s soprogo, francoski vojaški ataše podpolkovnik Betouard, pomočnik zunanjega ministra Andrić z gospo, dvorska dama Nj. Vel. kraljice Marije ga. Hadžičeva, dvorna dama Nj. Vel. kraljice Marije ga. Lozaničeva, dvorna dama Nj. Vis. knežinje Olge, minister dvora Milan Antić z gospo, prvi adjutant Nj. Vel. kralja Nikola Hrietić in maršal dvora Boško Colak-Antić.

### Sprejem pri kraljici Mariji

Popoldne ob 15 je Nj. Vel. kraljica Marija blagovoli sprejeti v avdijenci francoskega zunanjega ministra Yvona Delbosa v kraljevskem dvorcu na Dedinju.

### Visoka odlikovanja

Belgrad, 12. dec. AA. Na predlog predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra so kraljevi namestniki v imenu Nj. Vel. kralja Petra II. odlikovali: zunanjega ministra francoske republike Yvona Delbosa z lentu reda belega orla 1. stopnje, izrednega poslanika in opolnočnega ministra francoske republike v Belgradu Raymonda Brugera z redom jugoslovanske krone 1. stopnje, šefa kabineta francoskega zunanjega ministra in opolnočnega ministra Charlesa Rosa z redom ev. Save 1. stopnje, tajnika ambasade prvega razreda pri francoskem poslanstvu v Belgradu Pierra Caucha in pomorskega atašea francoske republike za kraljevino Jugoslavijo v Belgradu kapetana fregate Paula Lasalla z redom jugoslovanske krone 3. stopnje, letalskega pomočnika francoskega vojaškega atašea v Belgradu kapetana Jacquesa de Tarla z redom belega orla 5. stopnje, tajnika ambasade drugega razreda pri francoskem poslanstvu

# Veličasten sprejem Delbosa

## Desettisoči Belgrajčanov so navdušeno pozdravili zunanjega ministra prijateljske in zavezniške države

Belgrad, 12. dec. AA. Ko je davi že ob 7.30 skupina francoskih novinarjev, ki spremljajo francoskega zun. ministra Yvona Delbosa na njegovem krožnem potovanju po Srednji Evropi, z brzovlakom prispela na belgrajsko postajo, je videla, kako se je Belgrad svečano pripravil na čim lepši sprejem predstavnika velike zavezniške Francije.

### Belgrad ves v zastavah

Peron glavne postaje je bil ves v zastavah. Bil je dokaz, kako se je vsa prestolnica pripravila, da čimbolj izkaže čast Delbosu. Francoski novinarji so se naravnost čudili takemu sprejemu in njihovo veselje je bilo še večje, ko so se odpravili po ulicah prestolnice, ki so že nekaj dni okrašene s francoskimi in jugoslovanskimi zastavami in enblemi. Čez ulice so bili napeti transparenti s pozdravi Franciji. Ko so prispeli francoski novinarji, so se po belgrajskih ulicah in zlasti pred postajo pričele zbirati ogromne množice ljudstva. Ljudje so zavzemali svoja mesta vzdolž vseh ulic, po katerih je imel kreniti spreved z zunanjim ministrom Delbosom. In to po Nemanji ulici, pa ulici Miloša Velikega, kralja Milana, preko Terazij do francoskega poslanstva. Ze okrog osmih zjutraj ni bilo prostega mesta in prostorni trg pred postajo je bil naravnost nabito poln ljudi. Vsem je z lic odsevala radost, da bodo lahko pozdravili velikega državnika.

### Dostojanstveniki se zbirajo

Kmalu po osmih so se pričeli na peronu postaje zbirati zastopniki vojaških in civilnih oblasti, diplomatskega zbora in ostale ugledne osebnosti. Proti peronu je bila proti dvorski čakalnici razprostrta preproga vse do prvega tira, na katerem se je imel ustaviti posebni vlak, s katerim se je pripeljal francoski zunanji minister v prestolnico. Na desni strani od preproge je bil prostor rezerviran za tuje diplomate, na levi za francoske in jugoslovanske novinarje, ki so prisostvovali sprejemu. Tik na levi strani dvorske čakalnice je bila razvrščena častna četa pešpolka z zastavo in godbo. Poleg nje so zavzeli mesta zastopniki dijakov belgrajskih srednjih šol. Polagoma so prihajali eden za drugim dostojanstveniki, člani vlade, člani diplomatskega zbora, generalitete in drugi. V dvorski čakalnici so se zbrali poleg ministrov zastopniki najvišjih krogov prestolnice, na peronu pa romunski poslanik na našem dvoru Viktor Cadere, češkoslovaški poslanik dr. Girs, poljski poslanik Dembiecki z vojaškima

atašejema, jugoslovanski poslanik v Parizu dr. Božidar Purić, pomočnik zunanjega ministra dr. Ivo Andrić, namestnik političnega oddelka zunanjega ministra Smiljanić, šef centralnega presburoja Kosta Luković, šef protokola Marinović, šef kabineta dr. Dragan Protić, prvi tajnik francoskega poslanstva Perrey, francoski vojni ataše polkovnik Betouard s kapetanom Troeckom, konzulom Gautrinom, nadalje pa še množičevini senatorji in narodni poslanci. Dalje na desno od njih pa je ostali del perona zavzelo občinstvo, ki si je še pravočasno preskrbelo prostor na peronu.

Ob 8.42 so se čula gromka vojaška povelja, vojaška godba je zaigrala, da pozdravi ministra vojske in mornarice, armijskega generala Ljubomira Marića, ki je takoj sprejel raport in pregledal častno četo.

### Prihod predsednika vlade

Z velikega trga pred postajo iz Nemanjine ulice se je tedaj začelo viharno vzklikanje množice ljudstva, ki je pozdravljalo posamezne ministre in visoke funkcionarje JRZ. Ob 8.50 so ma-

nifestacije več deset tisoč ljudi na trgu dosegle vrhunec. Vsakdo je tedaj že vedel, da prihaja na postajo predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović, ki je prišel, da kot šef vlade in vodja zunanje politike kraljevine Jugoslavije pozdravi francoskega zunanjega ministra Yvona Delbosa o priliki njegovega prvega obiska v jugoslovanski prestolnici. Ovacije so se tedaj razširile skozi čakalnice na peron, kjer se je predsednik vlade pojavil ob 8.52. Po dolgem peronu so odmevali navdušeni pozdravi. Vsi prisotni so se odkrili in se poklonili šefu kraljevske vlade. Veder in nasmejan, očito dobro razpoložen, je dr. Stojadinović ljubeznivo pozdravil člane diplomatskega zbora in ministre, ki so se tedaj zbrali na peronu, nato pa je pristopil k ministru vojske in mornarice, armijskemu generalu Mariću, ki je bil v družbi poveljnika Belgrade, generala Petra Kosića. Ljubeznivo ju je pozdravil in nato pregledal častno četo, ki mu je izkazala čast. Predsednika kraljevske vlade so nato pozdravili prisotni generali. V razgovoru z ministrom vojske se je končno ustavil pred čakalnico, kjer je vztrajal do prihoda posebnega vlaka.

## Presrčen sprejem ministra Delbosa

Fotoreporterji so ves čas snemali pestro množico in zlasti dostojanstvenike s predsednikom vlade na čelu. Velika ura na postaji je tedaj kazala ravno deset. Tisti trenutek so ljudje že opazili nad prvim tirom dim stroja posebnega vlaka. Ljudstvo na peronu je postalo nemirno. Čula so se ostru vojaška povelja. Občinstvo se je odkrilo. Na vseh licih je bilo opaziti nad vse radostno pričakovanje. Nekaj sekund pozneje je poseben vlak polagoma prispel na postajo in salonski voz zastopnika francoske republike se je ustavil točno pred preprogo. Na vratih vagona so že opazili elegantno diplomatsko figuro z nešteti fotografiji dobro znanega državnika Yvona Delbosa. Na peronu se je tedaj čul burni vzklik »Vive la France! Vive Delbos!« Med vzklikanjem so se čuli akordi marseljske, ki jo je intonirala vojaška godba. Delbos je izstopil iz vlaka veder in razpoložen. Tedaj je k njemu že pristopil predsednik jugoslovanske vlade dr. Stojadinović. Oči vseh prisotnih so bile uprte v oba predstavnika prijateljskih in zavezniških držav. Dr. Stojadinović in Delbos sta si pristrčno podala roki. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Stojadinović je želel francoskemu zunanjemu ministru Delbosu pristr-

no in toplo dobrodošlico, za katero se je Delbos prav tako pristrčno zahvalil. Ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću so bili nato predstavljeni člani Delbosovega spremstva. Posebno toplo je dr. Stojadinović pozdravil svetnika francoskega poslanstva v Belgrau Cieha, ki je skupno z namestnikom našega zunanjega ministrstva Jakovljevičem odpotoval Delbosu do meje nasproti. Francoski poslanik na našem dvoru Brugere se je odpravil Delbosu nasproti do Zemuna. Godba je tedaj pravkar svirala jugoslovansko himno. Fotoreporterji so v naglici snemali pozdravne momente. Delbosu so tedaj že predstavljali tuje diplomatske zastopnike in nato se je odpravil v spremstvu ministrskega predsednika dr. Stojadinovića proti dvorski čakalnici. Velika množica je na peronu viharno pozdravljala velikega gosta. Ovacije so se medtem že razširile na veliko množico ljudstva na trgu pred postajo in dalje po mestnih ulicah. Prestolnica Jugoslavije je navdušeno vzklikala Franciji in pozdravljala njenega zunanjega ministra. V dvorski čakalnici so bili Delbosu predstavljeni vsi člani vlade, senatorji, narodni poslanci in druge ugledne osebnosti, med njimi tudi slepi podpolkovnik invalid Lujo Lovrić.



v Belgradu Maurica Peyregna in pomožnega tajnika ter vojaškega odposlanca Luciena Fourniera z redom jugoslovanske krone 4. stopnje, šefa pisarne Roberta Orlandija in arhivarija francoskega poslanstva v Belgradu Andreja Lasserra z redom jugoslovanske krone 5. stopnje, tajnika ambasade

## Slavna večerja

Belgrad, 12. dec. AA. Nocoj sta predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović in ga. Stojadinovićeva priredila v čast francoskemu zunanjemu ministru Yvonu Delbosu slavno večerjo z velikim sprejemom ob 20.30 v Gardijski dom. Večerje so se razen njih udeležili skoraj vsi člani kr. vlade, diplomatski zbor in zastopniki generalitete.

### Zdravica

#### dr. Stojadinoviću

Pri zdravicah je imel predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović tale nagovor:

#### Ekscelenci!

Zame je to zelo srečna prilika, da izrazim priskrbno dobrodošlico vaši ekscelenci, zunanjemu ministru in odličnemu predstavniku Francije, v imenu kraljevske vlade in vsega jugoslovanskega naroda.

Ta svečani trenutek, ko imam čast, da v osebnosti vaše ekscelence pozdravim šefa francoske zunanje politike, mi vzbuja spontano spomin na drugega velikega predstavnika Francije, ki je bil eden izmed vaših slavnih prednikov, na Louisa Barthouja in na njegov obisk v Belgradu leta 1934. Lik tega velikega francoskega državnika in sijajnega predstavnika vseh lepih vrlin vašega rodu, ki je padel kot žrtve ogabnega zločina, zivi še nadalje med nami poleg mučeniškega lika našega velikega Zedinitelja kot predmet naših pobožnih spominov.

Ta posej, s katerim je vaša ekscelenca izvela počastiti našo prestolnico, nam je še posebej drag, ker je v okviru potovanja v prijateljske in zavezniske države, Poljsko, Romunijo in Češko-slovaško, s katerimi nas družijo vezi dolgoletnega iskrenega in plodnega sodelovanja.

Vem, da ne prihajate sedaj prvič v našo državo, in prepričan sem, da vam je znano mesto, ki ga Francija zavzema v sredi vseh Jugoslovancev. Nadejam se, da vam bo kratko bivanje pri nas zadoščalo, da se prepričate, da vezi, ki nas družijo, niso samo sentimentalne značaja. Vi ste mogli videti na vsakem področju našega narodnega življenja tople in močne izraze francoskega duha ter vplive mnogostranskega in raznovrstnega francoskega dela.

Naši skupni napori v dobi skupnih borb in trpljenja, podpora, ki jo je dajala Francija našemu narodu v težki in tragični dobi njegove zgodovine, so zapustili v njegovi duši trajen in neizbrisni spomin. Zato je bil pakt o prijateljstvu, sklenjen med našima dvema državama pred 10 leti in ki sem ga imel čast skupno z vašo ekscelenco podaljšati za novih pet let, v trenutku podpisa le formalni izraz že obstoječega stvarnega stanja.

Zelja po prijateljstvu in stvariteljskem sodelovanju med Francijo in Jugoslavijo je osnovna poteza naše zunanje politike. Pri izvajanju te zunanje politike se kraljevska vlada zaveda, da je njena prva mednarodna dolžnost na eni strani ohraniti in negovati obstoječe prijateljstva, na drugi strani pa v okviru njenih neposrednih interesov kakor tudi njenih lastnih mej odstraniti vse vzroke za spopade in nesporazumljenja in tako storiti vse, da tudi ona prispeva k ohranitvi občega miru.

Prepričan sem, da bosta naši dve državi, navdahnjeni po trajnih in plemenitih tradicijah, ki so do danes obeleževale njuni zunanji politiki, še nadalje iskreno in skladno sodelovali, da bi tako prispevali k delu za mir in politični konsolidaciji v Evropi.

V tem duhu dvigam čašo v čast njegovi ekscelenci predsedniku francoske republike Albertu Lebrunu, na vaše zdravje, gospod minister in dragi tovariši, ter za srečo in napredek Francije!

### Preprečene

#### demonstracije

Belgrad, 12. decembra. AA. Danes dopoldne o priliki sprejema zunanje ministra bratske republike so meščanstvo, mladina in razne korporacije na belgradski železniški postaji priredili priredni sprejem g. Delbosa. Ko sta se zunanji minister Delbos in predsednik vlade dr. Stojadinović peljala po ulicah, sta bila burno in navdušeno pozdravljana. Po zaključnem sprejemu je nekaj manjših skupin, skupno 2 do 3 osebe poskušale izkoristiti manifestativno razpoloženje mladine v demonstrativne vrhve, da bi izvale nered, bile so pa povsod pravočasno razpršene. O priliki teh demonstracij sta bila ranjena dva orožnika, nekaj pa jih je bilo laže poškodovanih. Od demonstrantov sta bila laže poškodovana dva studenta, ki sta bila v bolnišnici obvezana in nato odpuščena domov. Ti poskusi, s katerimi so ekstremni opozicijski krogi hoteli izzvati nered, so bili v zelo kratkem času onemogočeni. V mestu drugače v ostalem nikjer drugod niti v red nista bila motena.

Yvon Delbos se je rodil 1885 v Thonae (Dordogne), v majhni občini ob Vezeri, kjer je bil njegov oče učitelj. Že v gimnaziji se je veliko počel s slovom, s katerim se je toliko zaposlil, da se ni posvetil univerzitetnim študijem. Že v zgodnjih letih je izdal kritiko Lamartinovih »Meditations«. Vedno pa ga je zelo zanimala politika in leta 1911 se je že posvetil časnikarstvu, sprva bolj pod leposlovnim vidikom, kasneje pa že pod političnim. Sodeloval je pri mnogih partijskih in pokrajinskih listih in postal glavni urednik »Radikal«, ki je imel na levi velik vpliv.

V činu polnočnega »sergenta« je bil 3. avgusta leta 1914 vpoklican v vojsko, pa je bil na lastno prošnjo premeščen v aviacijo. Dvakrat je bil ranjen, vendar pa je s lekol vojaško uniformo šel po premirju.

V letu 1919 je z nekaterimi prijatelji ustanovil »Ere Nouvelles«, kjer je ostal do svojega prestopa v uredništvo »Depeche de Toulouse«.

Pri volitvah je prvič nastopil leta 1924 na radikalno-socialistični listi v svoji domači pokrajini. Tedaj je bil prvič izvoljen, izvoljen pa je bil tudi pri vseh poslednjih volitvah v letih 1928, 1932 in 1936.

V parlamentu je vedno igral vidno vlogo. Najprej je bil v vladi Painlevéjeve državni podtajnik, ob izpolnitvi njegove vlade pa je postal prosvetni minister. Kasneje je večkrat zavrnil ponudbe ministrskih resorov, ki so mu jih stali razni predsedniki vlad. Cimalje bolj se je ves

drugega razreda in pomočnika šefa kabineta zunanje ministrstva francoske republike Armandu Berarda z redom sv. Save 3. stopnje, trgovskega atašee Le Luciena Lemana, tajnika vojnega odposlanca Julienna Pinaulta in tajnika vojnega odposlanca Jeana Lexya z redom sv. Save 5. stopnje.

posvečal študiju mednarodnih vprašanj. Leta 1927 je zastopal Francijo na panevropskem kongresu. Na mnogih potovanjih si je navezal stike z odličnimi osebnostmi evropskega javnega mnenja. V letu 1932 je bil izvoljen za podpredsednika skupščine, kjer je užival popolno zaupanje svojih tovarišev s poslanskih klopi.

Dvakrat mu je predsednik republike kot zastopniku radikalno-socialistične skupine ponudil mandat za sestavo nove vlade, pa je obakrat ponudbo zavrnil. Kot varuh državnega pečata je stopil v vlado Alberta Sarrauta. Po volitvah, v katerih je nastopila »ljudska fronta«, mu je Leon Blum v svoji vladi poveril zunanje ministrstvo. Ta resor je obdržal tudi v vladi Chautempsa in ga danes vodi že nad eno leto in pol.

## Po izstopu Italije iz ZN

Rim, 12. dec. AA. Takoj po sinočnji seji velikega fašističnega sveta je zunanji minister Ciano poslal tajništvo ZN naslednjo brzojavko:

»V zvezi s sklepi velikega fašističnega sveta sporočam s tem tajništvo, da Italija s 11. decembrom t. l. izstopa iz Zveze narodov.«

Zeneva, 12. decembra. AA. (DNB) Tajništvo Društva narodov je danes prejelo brzojavko italijanskega zunanje ministra o izstopu Italije iz Društva narodov. Istočasno so bili pozvani Italijani, ki so člani tajništva Društva narodov, naj odloče svoja mesta. Stalni odposlanec Italije v Zenevi, Bova-Scopa, še ni prejel nobenega navodila. V tukajšnjih krogih mislijo, da bo ostal v Zenevi. Kakor je znano, Bova-Scopa ni prijavljen odposlanec pri Društvu narodov, marveč je samo opazovalec. Tudi italijanski odposlanec v mednarodnem uradu dela še nimajo navodil o svojem nadaljnjem bivanju v Zenevi.

Rim, 12. dec. AA. Italijanski listi posvečajo svoje uvodnike sklepu Italije, da zapusti Društvo narodov. V njih ostro kritizirajo sistem Društva narodov. Listi pravijo, da je Društvo narodov doslej vedno služilo gotovim interesom, v glavnem angleškim. V zvezi z Mussolinijevimi besedami pravijo, da je Italija zapustila Društvo narodov po dolgem in potrpežljivem čakanju, ali bo Društvo narodov vendarle izpolnilo svojo nalogo. Ker se to ni zgodilo, je Italija sedaj iz Društva narodov

## Viharji nad Jadranom

### Pri Palagruži se je potopil grški parnik

Iz Splita poročajo: Viharji, ki divjajo nad Jadranskim morjem, še niso ponehali. Parniški promet je zelo otežkočen, ker se morajo vse ladje boriti z viharji. Usoda velike motorne jadrnice »Rafael«, ki jo pogrešajo že več dni, je še vedno neznana, vendar je splošno mnenje, da se je jadrnica in z njo tudi vseh 12 oseb, ki so bile na njej, potopila.

V petek zvečer je v pristanišče v Komizu na otoku Visu prispel manjši italijanski parnik, ki bi imel s svojim tovorom odpluti v Italijo. Na odprtem morju med otokoma Visom in Palagružo pa ga je presenetil silen vihar, vendar je povelj-

## Poroka grškega prestolonaslednika

Atene, 12. decembra. AA. (Atenska agencija). Listi poročajo, da se bo prestolonaslednik Pavle poročil s princeso Frideriko Hanovsko 9. januarja prihodnjega leta v Atenah. Priprave so že v teku. Navzočih bo okrog 40 članov vladarskih hiš. Prestolonaslednik Pavle bo pripeljal svojo zarodbenko še pred poroko v Atene. Poroka sama bo zelo svečana. Razpored svečanosti še ni objavljen. Pri tej priliki bodo tudi narodne veselice.

Belgrad, 12. dec. m. Včera popoldne je sprejel Nj. Vis. knez namestnik Pavle predsedstvo Društva nosilcev Karadjordjeve zvezde z meči.

Belgrad, 12. dec. m. V tukišnjem gledališču je bila sredi predstava, katere čisti dobiček je šel v korist ruskega Rdečega križa. Predstavi je prisostvovala tudi Nj. Vel. kraljica Marija.

London, 12. dec. AA. Snoči se je potopil angleški 586 tonski parnik »Anangere«, ki je last paroplovne družbe v Belfastu. Parnik se je potopil v bližini Scotlanda. Posadka je štela 11 moških. Rešil se je le neki mornar.

izstopila. To pa ne pomeni, da se bo odrekla politiki sodelovanja in miru. Z drugimi besedami, miroljubna politika Italije bo odselej nastopila v novih oblikah.

### Odmev v Berlinu

Berlin, 12. decembra. AA. Havas. V dobro poučenih krogih mislijo, da bo nemška vlada nocoj ali jutri dopoldne objavila izjavo o izstopu Italije iz Društva narodov. V tej listini bo nemška vlada še enkrat naglasila svojo zvestobo do mirovne ideje. Nemški pristojni krogi so pa vendar presenečeni, da je italijanska manifestacija povzročila tolikšno razburjenje v Evropi, ker je Italija storila samo to, kar je napravila kmalu po izbruhu spora v Abesiniji in ob navedbi gospodarskih sankcij zoper njo. Vrh tega je znano, da je stalisti držav trikotnika Rim-Berlin-Tokio do Društva narodov doela negativno. To pa ne ovira, da ne bi sodelovale pri prizadevanjih, ki naj uredijo sedanji položaj v Evropi in na svetu. V vsakem primeru je Nemčija popolnoma solidarna z italijansko vlado.

Pariz, 12. dec. AA. Poslanska zbornica je izglasovala snoči po govoru letalskega ministra Pierra Cota nove kredite za letalstvo s 523 glasovi proti enemu.

nik o pravem času dal parnik obrniti ter se je v zadnjem hipu zatekel v komiško pristanišče. Mornarji z omenjenega italijanskega parnika so prijavili pristaniškemu oblastem v Komizu, da so prišli dan, ko so se sami borili z viharjem, opazili v bližini Palagruže neki grški parnik, ki je plul proti Italiji. Parnik se je z veliko težavo boril z viharjem, kateremu je slednjič podlegel. Mornarji italijanskega parnika so videli, kako se je grški parnik potopil, niso pa mogli ugotoviti njegovega imena. Ker so bili sami dovolj zaposleni z reševanjem svojega parnika, niso mogli potapljalce se grški ladji priskočiti na pomoč.

## Tri osebe zastrupljene s plinom

### Žalosten dogodek v tezenski »Abesiniji« Moški mrtev, dve ženski v bolnišnici

Maribor, 12. decembra.

V najbolj žalostnem predelu mariborske okolice, v znani »Abesiniji« na Tezenu, kjer se naseljuje v tamošnjem gozdu največja revščina, se je pripetil snoči tragičen dogodek, ki je razburil celo naselje. V mali hišici, katero si je postavil tukaj upokojenec mariborske mestne občine Lampret, so dobili pred nekaj dnevi nove najemnike, moškega in dve ženski. Moški je bil 36 letni ločen delavec Jožef Krajnc iz Pristave pri Rogasčici Slatini, ženski pa njegova prijateljica Marija Horvat in ločena Albina Šturin iz Šimnika p. Kočevju.

Snoči v precej poznih nočnih urah je začel Lampret iz sobe, v kateri stanujejo njegovi novi najemniki, nenadoma ženske krike. Stopil je pogledat, pa je našel vrata zaklenjena. Bal se je, da ne bi novih najemnikov preveč razburili, če bi s silo vdrl v stanovanje, pa je raje šel po orožnike na Tezenu, kar je slutil, da se za zaklenjenimi vrati odigrava kaka žaloigra. Orožniška patrulja so je pod vodstvom poveljnika postaje g. Bajca nemudoma podala s Lampretom v »Abesinijo«. Ko so prispeli orožniki, so čuli iz za zaklenjenih vrat pritoženo ječanje. Ker se na njihove klice nihče ni odzval, so s silo vdrli ključavnico ter vrata odprli. Nudil se jim je strahovit prizor.

Na postelji sta ležala moški in ženska, oba v globoki nezvesti, eredi sobe pa je bila na tleh

tretja ženska, tudi že nezvestna. Postelja in vse na okrog po sobi je bilo razmetano in pobijvano. Sredi sobe pa je stal na podstavku velik lonec, iz katerega se je kadilo žareče oglje. Orožniki so naglo odprli okna in vrata, da se jim dim razkadi ter so spravili vse tri ljudi na svež zrak. Takoj so uvideli, da jih je zastrupil ogljeni plin, ki se je širil iz lonca. Začeli so z umetnim dihanjem in res se jim je posrečilo obe ženski obuditi v življenje, pri moškem pa so bili vsi poskusi zaman. Medtem so prispeli tudi že mariborski reševalci, katere so orožniki telefonično obvestili. Reševalci so ugotovili, da je moški že mrtev, obe ženski pa so takoj prepeljali v bolnišnico, kjer se je njuno stanje tako popravilo, da sta danes že izven nevarnosti. Obe ženski sta izpovedali, da je bilo zvečer v stanovanju zelo hladno, pa so je Krajnc odločil, da v sobi zakuri. Ni pa imel drv, temveč samo nekoliko oglja. Tega je dal v lonec ter ga zažgal. Komaj pa so se vlegli vsi trije k počitku, jim je postalo slabo ter jih je plin, ki se je razvijal iz oglja, naglo omamil. Ena od žensk je imela še toliko moči, da je vstala iz postelje ter začela kričati, potem pa je sredi sobe omahnila in se zgrudila na tla nezvestna. Njen krič je rešil obema življenje, ker ga je začel Lampret ter hitel po orožnike. Če bi bila prišla pomoč deset minut pozneje, pa bi bili našli v zapljeni sobi tri mrtlice.

## Strašen boj pri Nankingu

Tokio, 12. decembra. AA. (Havas) List »Asahi« poroča z bojišča pri Nankingu med drugimi: Bitka pri Nankingu je brez primere v zgodovini. Že 24 ur divja strašen boj za vrata Hanahua, ki so jih japonske čete zavzele. Japonci so izvedli napad v tem kraju s tremi kolonami. Napadli so tudi trdnjave okrog mesta.

Tokio, 12. decembra. AA. Listi naglašajo, da so že dosedanje zmage japonske vojske započile usodo nankinške vlade. Pri tem poudarjajo, da se je Japonska trdno odločila premagati vse kitajske generale, ki se še upirajo. Hkrati objavljajo vest, da je bil sedež centralne kitajske vlade premeščen v Mencav, severno od Kantona. Japonski ministri predsednik knez Konoje bo v kratkem dal odločno izjavo, v kateri bo še enkrat naglasil, da Japonska ne bo dopustila nobene intervencije tujih sil. Neki listi groze Rusiji in zahtevajo, naj vlada od Moskve zahteva, da opusti neprestano kršenje pravice japonskih ribičev do ribolova v Sahalinskih vodah.

Sanghai, 12. dec. AA. Okrog Nankinga se krvave borbe nadaljujejo. Skratni vrh je že ponovno menjal gospodarja. Včera so ga spet zavzeli Japonci. Pri tem pa so imeli izredno velike izgube. Japonska letala so včeraj z vnetljivimi bombami bombardirala tudi Kijanguan.

### Novo brezmotorno letalo

Ljubljana, 12. decembra.

Danes ob 4 popoldne je bilo v bivših Samosovih tovarnah, kjer je sedaj delavnica jadranske skupine »Ikarus«, blagoslovljeno novo brezmotorno letalo. To skupino tvorijo dijaki I. državne realne gimnazije, to je biveše realke. Za letalo je naredil načrte dr. inž. Kuhelj. Slovensosti so se udeležili zastopniki Aero-kluba, profsorskega zbora, staršev marljivih dijakov, konstruktor dr. inž. Kuhelj sam ter razni zastopniki. Slovensost je začel dijak Mihler s pozdravom na vse navzoče. Letalo je blagoslovil nato šentjakovski župnik g. Barle, nakar je govoril hotel novega letala g. Melič, ki je izročil dijakom denarni dar. Govoril je še zastopnik Aero-kluba dr. Rape. Novo letalo predstavlja res krasen izdelek gojeneve I. drž. realne gimnazije. Dr. Kuhelj je naredil načrt brezplačno, enako je bilo brezplačno delo poštvovalnih dijakov, gradivo za letalo pa je veljalo okoli 10.000 dinarjev. Dijaki bodo novo letalo preizkusili spomladi na Blokah.

Budimpešta, 12. decembra. AA. (DNB) Pri dopolnitvi včlitvah v gornjo zbornico je zmagala lista bivšega ministrskega predsednika grofa Julija Karolyija. Legitimistična lista grofa Jurija Sechenyja je doživela hud poraz. Glasovali so člani plemiških rodbin, ki uživajo pravico do vstopa v gornji dom.

### Proti stavki na univerzi

Akadska zveza najodločneje odklanja zahtevo po splošni stavki na univerzi, ki se zopet pojavlja nekje iz ozadja, posebno še iz sledečih razlogov:

1. zaradi političnega obeležja, ki ga kaže formulacija te zahteve,
2. zaradi neizrabljenosti drugih uspešnejših sredstev v borbi proti prizadetim fakultetnim uredbam,
3. ker netočno prikazujejo in izrabljajo tehnične uredbe, ki je bila izboljšana po predlogu tehnikov samih.

Akadska zveza.

## Drzen vlom sredi Maribora

50.000 din škoda

Maribor, 12. decembra.

Ko se je nocoj proti večeru vračal v svoje stanovanje trgovski zastopnik Ivrde Berdorf gospod Babšek, je bil nemalo presenečen, ko je zagledal stanovanjska vrata odprta, v stanovanju pa vse razmetano. Takoj je uvidel, da je imel nezaželen obisk. Storiča sta bila najbrže dva, ki sta prebrskala vse stanovanje ter odnesla raznih dragocenosti v skupni vrednosti okrog 50.000 din. Najbolj sta se lotila srebrnine, iskala sta seveda tudi gotovino, odnesla pa še nekaj obleke in perila. O vlonu je bila takoj obveščena policija, ki je prišla drzna vlomila zasledovati. Vlom je bil izvršen v eni izmed najprometnejših mariborskih ulic.

### Mariborski drobiž

Maribor, 12. decembra.

Š. P. Lovrene Novak. V bolnišnici v Ormožu je umrl g. p. Lovrene Novak iz kapucinskega samostana v Studencih pri Mariboru. Pogreb blagega pokojnika bo v torek, dne 14. t. m. ob 4 popoldne v Ormožu. Bodi Vsemogočni plemenitemu pokojniku dobrotno plačnik!

Koncert pianista Noča. V kazinski dvorani se je vršil v petek zvečer koncert znanega našega slovenskega umetnika na klavirju Ivana Noča. — Koncert ni bil obiskan tako, kakor bi bilo zaslužno. G. Noč je nastopil v času, ko je Mariborčane preobčila koncertov nekam utrudila, poleg tega tudi reklama za njegov nastop ni bila tako izdatna, kakor na primer za koncert njegovega predhodnika Firkušnja. Povrh pa smo Mariborčani že taki, da nam ne imponira naš slovenski človek, četudi ga cenijo izjemstvo kot umetnika svetovnega slovesa. G. Noč je nastopil z zanimivim programom, katerega je ocenil že ljubljanski glasbeni kritik »Slovenec«.

Smrtna kosa. V Slovenski ulici 40 je umrla v starosti 77 let Ivana Karl. Na Pobrežju, Aleksandrova cesta 17, je ugrabila spri 75 letno hišno posetnico Julijano Znidar. Naj počivata v miru!

V Ljudski univerzi bo jutri, v ponedeljek, Gogoljev splošni večer. Predava uvst. prof. dr. E. Spektorski iz Ljubljane, iz Gogoljevih del pa čita članica mariborskega gledališča Elvira Kraljeva.

Jegličevci! V torek, 14. t. m. obiščeta mariborski klub društva »Jeglič zavodskava profesorja gg. Vojteh Hybašek in Maks Miklavčič. Sestanek bo istega dne ob 20 v klubski sobi hotela »Mariborski dvor«. Da bo v družbi obhvalnih in priljubljenih gospodov, ki sta »motor« društva, večer tembolj živahen, vabimo k sestanku vse Jegličevce-Lavantince.

### Celjske novice

Ogenj v poslopju starega okrožnega sodišča. Včera jutraj ob tričetrt na 5 je opazil policijski stražnik Grušič Franc, da je Prešernova ulica zakajena. Stvar se mu je zdela sumljiva. Šel je proti poslopju starega okrožnega sodišča, odkoder se je valil dim, ki je obkrožal posebno poslopje bivšega okrožnega sodišča. Stopil je k vhodnim vratom in pogledal skozi lince. V pritličju se je dvigal velik plamen. Glavna vrata so bila zaprta. Alarmiral je gasilsko stražnico in začel klicati stanovalece. V neverjetni naglici so bili na mestu požara v 10 minutah celjski gasilci in pogasili ogenj, ki je že pretil celemu poslopju. Ogenj je nastal v prvem nadstropju. Vnel se je namreč star tram, ki je bil v zidu blizu kamina. Tram je gotovo že dalj časa tlel, ker pa je bil preperel, se je vnel šele proti jutru. Ogenj se je razširil v kašo v prvem nadstropju, kjer je bilo 4 kub. metrov bukovih drv, ki so se vncle. Ko je plamen pregorel, je plamen dobil več zraka in postal je vedno močnejši. Strop se je zrušil pod težo drv, ki so padle v pritličje in začele goreti v pritličju še z močnejšim plamenom. Vhod v pritličje je bil ogrožen. Vsa čast celjskim gasilem, ki so tako hitro prišli na pomoč in pogasili požar, ki je pretil ne samo poslopju starega okrožnega sodišča, temveč tudi, če bi ne bil pravočasno pogasjen, krasni Marijini cerkvi, ki je tlel poslopja. Polvaliti pa moramo tudi celjsko policijo, ki kljub majhnemu in premaloštevilnemu osebju tako vestno izpolnjuje težko službo. Stražnik zasluži vsekakor piznanje!

Slabo je naletel. Pri Hrvatski hranilnici pri celjskem kolodvoru je včeraj dopoldne dohitel neko gospo, ki je šla proti kolodvoru, mlad gospod, ki je pobral pred gospo zlat prstan. Takoj se je predstavil gospe in ji pokazal prstan, ki je bil precej lep in je kazal, da je večje vrednosti. Predstavil se je za nekega zagrebškega študenta. Ponudil je gospe prstan, češ da sta ga oba naenkrat zagledala in da mora tudi ona dobiti nagrado. Ponudil ji je prstan s prošnjo, da mu naj da zanj 300 din, češ da mora odpotovati v Zagreb. Gospa se je branila, gospod pa ji je vsiljeval prstan naprej za 200, nato za 100, nazadnje pa ga je ponudil celo za 20 din. Gospe se je stvar zdela zelo sumljiva, zato je tekla na policijo in naznala zadevo. Medtem je neznan gospod izginil. Kmalu pa je policijski agent po osebnem opisu, ki ga je dala gospa, aretiral tega mladeniča in ga odpeljal na policijo. Je to neki 24-letni Stefan K. iz Zagreba, poklicni žepar, katerega že dalj časa zasleduje ljubljansko sodišče. Na policiji se je izgovarjal, da ni hotel gospe prevartiti. Prav čudno se je vedel v policijskem zaporu, kjer je prosil, da mu naj kdo posodi nož, da si bo končal življenje. Prosil je tudi za kravato. Ko so ga peljali na postajo, je besno kričal. Oddali so ga ljubljanskemu sodišču.

Danes ob 8 zvečer redna skupna pevška vaja Celjskega zvena. Udeležba za vse člane strogo obvezna. Pridite točno!

»Novi načini vzgajanja« je tema današnjega predavanja, ki bo ob 8 zvečer v risalnici državne deške meščanske šole. Predaval bo univ. doc. gospod Stanko Gogača iz Ljubljane. Ne zamudite izredno važnega predavanja. Vabljeni!



## Organizirano slepomišenje okrog koroških Slovencev

Proti koncu novembra je vse avstrijsko nacionalno orientirano časopisje na uvodnih mestih prineslo enoten odgovor na oklice, ki so ga z ozirom na položaj na Koroškem k 10. oktobru na slova in slovensko javnost slovenska kulturna in nacionalna društva. Zanimiva je okolnost, da so vsi ti listi legalna glasila avstrijskega narodnega socializma, tako »Wiener Neueste Nachrichten«, celovške »Freie Stimmen«, »Innsbrucker Nachrichten« in »Salzburger Volksblatt«. Tekst odgovora je bil v vseh listih enak, samo tu in tam so bile ostre preračunane na lokalno občutljivost čitateljstva.

Ves članek preveča tipična nacionalna brezobzirnost, ki z lahkoto zavestno potvarja dejstva in se niti najmanj ne ustraši tudi robatih laži, če slučajno služijo namenu. V naslednjem samo nekaj izločkov iz tega umotvorja, ki hoče braniti nemško »kulturo« na Koroškem, v resnici pa priča o brezprimerni duhovni revščini avtorjev in z vsiljivostjo, ki je lastna samo sedanjim evropskim totalitaristom, hoče uveriti svet, da koroško vprašanje sploh ne obstoja. Čemu potem toliko hrupa?

Uvodno navaja članek, da skuša »politično slovenstvo« problem koroških Slovencev izoblikovati v mednarodni problem. To da se je Slovenec že delno posrečilo septembra na manjšinskem tečaju v Tatri na Češkem, kjer so angleškega in francoskega odposlanca prepričali o zatiranju koroških Slovencev in s tem pridobili zase javno mnenje obeh dežel. Pri tej konstataciji se hudo vsiljuje vprašanje, kako to, da se »političnemu nemstvu« ni posrečilo obeh omenjenih zastopnikov prepričati o kakem zatiranju Nemcev v Jugoslaviji, saj so imeli nemški odposlanci najmanj enakopravno možnost prepričevanja s slovenskim zastopnikom. Da se to ni zgodilo, je pač najpreprostejša razlaga v tem, da se Nemci v Jugoslaviji nimajo nad čem pritoževati, kar si o koroških Slovenceh sami Nemci ne upajo trditi.

Po tem uvodu preide članek na obračunavanje z omenjenimi oklicem slovenskih kulturnih in nacionalnih društev. Ugotavlja, da izhaja iz tega oklica »popolnoma spačena slika o položaju koroških Slovencev, ki bi mogla služiti kvečjemu temu, da se odnosi med obema državama poslabšajo«. Kajti ta oklice sumetno ustvarja problem, ki sploh ne obstoja, in skuša o njem razviti mednarodno diskusijo. — Torej, koroški problem po mnenju avstrijskih nacionalcev sploh ne obstoja. Za boga, čemu potem sploh pišejo o njem? Taka logika je za mislečega človeka nerazumljiva; zato je pač zelo verjetno, da je članek namenjen čisti teljskemu krogu, ki s svojo glavo ne zna misliti.

Ker so nekateri slovenski listi prinesli vzporedno z oklicem tudi slike slovenskih kulturnih spomenikov na Koroškem, se članek spotačne najprej nad slikami. Knežji kamen na Krnskem gradu in vojvodski prestol na Gosposvetskem polju hladnokrvno registrirata kot nemško kulturna spomenika. Pri tej ugotovitvi bi moglo zanimati okolnost, da so edino »koroški Nemci« ustoličevali svoje vojvode, po vsem ostalem nemškem ozemlju pa te navade v taki obliki niso poznali. Potemtakem so bili »koroški Nemci« že v zgodnjem srednjem veku prav svojevredna nemška posebnost?

V nadaljnjem se članek indignantno ustavlja nad trditvijo oklica, češ, da živi na Koroškem 100.000 Slovencev. »Uradno ljudsko štetje l. 1934 je dognalo na Koroškem okroglo 27.000 Slovencev in če k temu številu velikodušno dodamo še enkrat toliko nemško mislečih »vindišarjev«, ki doma govorijo svoje »vindišarske« narečje, pridemo tako še vedno samo na 55.000, torej kvečjemu na polovico od 100.000. — Priznati je treba, da je to zares silno velikodušno postopanje. Naenkrat priznanje, da je na Koroškem 55.000 Slovencev. Ob drugi priložnosti bodo ti ljudje govorili o treh narodih na Koroškem; če bo bolje kazalo, bodo govorili o enem samem narodu na Koroškem, ki je v svojem bistvu isti na severu in na jugu in v sredini dežele. Uradno bodo vedno govorili o dveh narodih, o Slovenceh in Nemcih, in kadar jim kaže, tudi neuradno. Dr. Miltshinsky je pisal k 10. oktobru t. l., da je v Dobri vasi 2583 Nemcev in 534 Slovencev. Kje so tu naenkrat ostali njihovi »vindišarji«?

... ki doma govorijo svoje vindišarsko narečje. Zanimivo bi bilo vedeti, v čem se to »vindišarsko narečje« razlikuje od narečja onih koroških Slovencev, ki jih Nemci imenujejo »nacionalne« in jih kot Slovence registrirajo. Te razlike nam doslej celo ote teorije o »vindišarjih«, profesor Wutte, ni mogel razložiti. Sleer se pa mislečemu človeku počasi že zastadi vse to slepomišenje okoli koroških Slovencev. Kajti edini vzrok vsemu je enostavno v tem, da je celo koroškim raznarodovalcem neprijetno javno priznati pred svetom: »Raznarodili smo del naroda, ki se ni mogel braniti, in raznaroditi hočemo še preostali del, ki se tudi ne more braniti.« To je ves koroški problem! Eno samo kratko priznanje bi nadomestilo vse številne teorije in cele knjige, ki slepomišijo o koroškem vprašanju. Seveda, tako priznanje pač ne more biti prijetno ljudem, ki pravijo, da prinašajo kulturo.

oklica, »da bodo koroškim Slovencev pustili vsaj v nadaljevanju se članek razburja nad zahtevo najskromnejše kulturne pravice« in nato podaja sliko najbujnejšega kulturnega življenja, ki je sploh mogoče. Govori o neštevilnih slovenskih društvih, združenjih, kroških, požarnih brambah, športnih društvih, tamburaških zborih itd. — Čeprav je to odgovarjanje zavestno pretirano in niti zdaleč ne ugađevanje stvarnim prilikam, je bolj važno neko drugo dejstvo: članek namreč sramežljivo zamolči, da je koroškim Slovencev vzeta edina podlaga za kulturno rast — šola. Povojna mladina ne zna slovensko brati in ne pisati, slovensko kulturno blago ji je tuje. 10.253 — po nemških uradnih podatkih — slovenskih šolskih otrok nima niti ene slovenske šole! Ali ima potemtakem ta mladina sploh možnost, da bi mogla uživati »kulturne pravice«, pa čeprav bi obstajale v polni meri?

Nato sledi prav nizkotna laž, češ, »da je koroško šolstvo danes še vedno enako kot pred vojno«. Ne glede na to, da je bilo to šolstvo tudi že pred vojno in dolga desetletja nazaj Slovencev izrečno krivično, je treba pri tej priložnosti ponovno poudariti, da na vsem Koroškem obstajajo danes v resnici samo še tri dvojezične šole in še to samo prvi dve leti. Vse ostale šole pa praktično nemške! Toda ta resnica prav nič ne moti avtorjev nemškega odgovora, da govorijo o »koroškem šolstvu« kot je bilo pred vojno.

V nadaljevanju se trdi v odgovoru, da je bil Mihej Habih koroški pevec, ubit v navadnem gostilniškem pretepu in nikakor ne zaradi svojega slovenskega prepričanja. Tu bi sicer lahko postregli z uradno potrditvijo, da je bil Mihej Habih zares žrtev političnih nasprotij v deželi, a zadošča

naj samo naslednja ugotovitev: Kmalu po umoru Habiba je izjavil neki zagovornik Heimabundovih metod v Kotmari vasi: »Es werden noch mehrere Habih-Fälle vorkommen.« Po prvem primeru torej grožnja z novimi uboji. Ali je to samo gostilniški pretep?

Nato navaja članek dobesedno: »Na nesramen način se končno trdi, da imajo Nemci v Jugoslaviji vse manjšinske pravice in da se ni še nobenemu Nemcu skrivil las zaradi njegovega nemškega prepričanja. Ravno ta formulacija naj bi zakrila pred svetom nezaljšano postopanje z Nemci v slovenskem delu Jugoslavije...«

Torej »nezaljšano postopanje«. — Vsi učitelji nemške manjšine so nastavljeni na državnih šolah, medtem ko koroškim Slovencev sploh ni dovoljeno, da bi si mogli vzgojiti učiteljski naraščaj. Dostop v učiteljske je koroškim Slovencev prepovedan. — V Sloveniji je okroglo 60 nemških zdravnikov, med njimi 12 v banovinski službi, medtem ko so mladi slovenski zdravniki po več let brez službe in ne morejo do kruha. Ali je v tem tista »nezaljšanost v postopanju«? Vemo prav dobro, zakaj toliko hrupa okoli Nemcev v Sloveniji: ker se jim ne more dovolj veliki raznarodovanja slovenske okolice, zato se že počutijo v svojih pravicah prikrasjene. In tudi koroški Nemci dobro vedo, da je temu tako. — Nemci v ostali Jugoslaviji so — po izjavi mladege nemškega voditelja — šole v novi državi kulturno v polni meri zaživeli. Pod madžarskim gospodstvom jim to ni bilo dano kljub najprisrčnejšim odnosom med Avstrijo in Ogrsko. Priti je morala slovenska Jugoslavija, da je Nemcem pripomogla do kulturne rasti. — Toda Nemci v Sloveniji so bili nekoč gospodarji v deželi, ni čudno, če se celo v enakopravnosti čutijo prikrasjene.

Članek zaključuje z grožnjo, da nosi oklice slovenskih kulturnih in nacionalnih društev v sebi klice za poslabšanje odnosov med Jugoslavijo in nemškimi državami. V slučaju, če bi vodili znanja politiko nemških držav ljudje, ki bi prejimali

direktive od celovškega Heimabunda, potem bi bilo zelo verjetno, da odnosi ne bi bili najboljše vse dolje, dokler se ne bi posrečilo raznaroditi »sranjega koroškega Slovence«; kajti v tem trenutku bi odpadla življenjske »upravičenosti« Heimabunda in s tem njegov vpliv in direktive. Trezen človek pa nikakor ne more verovati, da bi se sposobni državniki razvalili po direktivah neke moralno manj vredne raznarodovalne organizacije, zato je popolnoma neupravičeno in neutemeljeno mnenje, da bi moglo zanimanje za pravo porušiti meddržavne simpatije. Ravno obratno bi bilo pričakovati: da bi bilo mogoče na pravih rešitev manjšinskega problema najti poglobitev odnosov med državami. Uverjeni smo, da so tega mnenja tudi odgovorni državniki na obeh straneh.

### Nemška ocena dr. Zwitterjeve brošure o Koroškem vprašanju

V dveh zaporednih številkih prinašajo celovške »Freie Stimmen« oceno dr. Zwitterjeve brošure o »Koroškem vprašanju« in oceno knjige dr. Miltshinskega »Kärntens hundertjähriger Grenzlandkampf«. Obe oceni izhajata izpod peresa stalnega sotrudnika »Fr. St.« za slovenska vprašanja K. M. (Karla Mikliča), ki pa zaradi očitne pristranosti izgubita na vrednosti. Razprava o dr. Zwitterjevi brošuri navaja v glavnih potezah vsebino, priznava pisatelju stremljenje po objektivnosti, a se kljub temu ne more vzdržati očitka, češ: »Ako se kljub temu pojavlja nacionalna opredeljenost, je treba to spristevati narodnemu prepričanju pisatelja. Ocenjevalec ob koncu zamera dr. Zwitterjevo naslov brošure, češ, da v tej obliki spominja na teritorialne težnje Slovencev, kar da je popolnoma pogrešno, ker je bilo to vprašanje končno veljavno rešeno z glasovanjem l. 1920. — V naslednjem članku obravnava ocenjevalec z veliko ljubeznijo knjigo Miltshinskega, ki jo imenuje »duhovno orožje«, v kateri lahko vsak obmejni bojevnik najde potrebno orožje. Pripombe »Koroškega Slovence« k tej knjigi imenuje »divje pasje renčanje«, kar celotnemu razmišljanju seveda jemlje vsako stvarno resnost. Trezni Nemci namreč sami priznavajo pristranost in absolutno neobjektivnost izvajanjem dr. Miltshinskega. Zato ocene g. K. M. o dr. Zwitterjevi brošuri ni mogoče resno upoštevati. K.

## Primorske vesti

### Vipava poplavlja

Neprestano deževje zadnjih dni je povzročilo, da je Vipava hudo narasla in prestopila bregove. Vsi predeli Vipavske doline, ki leže ob tej navadni zelo poblehvi reki, so pod vodo. Ker je zaradi dežja ekopnel tudi sneg, je dotok potokov iz trnovskega in nanoskega pogorja tem obilnejši. Tudi Hubelj je zdajval in izstopil iz struge. Regulacija Vipave, o kateri se govori že leta in leta in se izčrpane priprave vlečejo kot morska kača, bi morala poslati že enkrat dejanje. Škoda, ki je vsako leto utrpe vipavski kmetje zaradi poplav ne-reguliranih vod, je težka, zato je nujno da se ta važna gospodarska zadeva čimprej uredi.

### Avtobusna zveza Idrja-Gorica

Sedaj imamo direktno avtomobilno zvezo iz Idrje v Gorico preko Ornega vrha dvakrat na dan. Če zapade sneg, je včasih ta zveza za več dni pretrgana. Z novim letom dobimo novo direktno avtomobilsko zvezo iz Idrje po Idrski in Šiški dolini mimo Sv. Lucije do Gorice. Oskrbovala jo bo trdnica Gianesini iz Idrje. Dostaj je to podjetje vzdrževalo samo avtobusno zvezo med Idrjo in Sv. Lucijo, kjer je bilo treba prestopiti na vlak.

### Požigalka iz maščevanja

Iz Ajdovščine nam poročajo, da je tamkaj neka Emilija Topličar, stara 52 let in po vsej okolici znana kot ljubitelja vinske kapljice in žganij, pijala, iz maščevanja začela ekedenj svojemu sorodniku v Maloščah, Ladislavu Kogoju. Požar je poslopje z vsem, kar je bilo v njem, uničil. Požigalka je potem pobegnula neznano kam in je orožniki še niso mogli priti, da bi jo izročili sodišču.

### Trije požari

Iz Opatjega sela nam pišejo, da sta tamkaj iz neznanih vzrokov izbruhnila kar dva požara, ki sta uničila gospodarsko poslopje Franca Pahorja in Antona Spekonja. Prvi požar je pospeševal še bud veter, tako da ni bilo mogoče ničesar rešiti in so bili ljudje zadovoljni, da so preprečili, da se ogenj ni razširil dalje. Pahor sam se je vrgel v gorečo poslopje, da bi rešil nekaj orodja. Imel je srečo. V dimu se je akoraj zadušil in pol nezvestnega so ga pategnili iz ognja. — Drugi požar je bil toliko hujši, da je načel tudi že sosedna poslopja. Po večurnem silovitem naporu domačinov in orožništvu se je posrečilo ogenj premagati. Spekonja ima obšutno škodo, ki jo cenijo na 10.000 lir, izgubil je ves pridelek in večji del gospodarskega orodja.

Iz Gorice javljajo, da je na Kristusovem trgu izbruhnil požar v delavnici Strukel in na sosednem postopu Antona Miravca. Vzroki požara niso znani. Ogenj k sreči ni bil velik in so ga hitro zadušili. Le nekaj orodja in pohištva je zgorelo. Če bi se pa gasilci ne bili o toliko požrtvovalnostjo zavzeli, da ogenj zadušijo, bi bila nesreča postala brez dvoma katastrofalna.

### Živo srebro so kradli

Iz Idrje nam pošljajo vest, da je rudniška uprava v rudniku živega srebra ugotovila, da iz-



Vsem sorodnikom, znanec in prijateljem naznanjamo žalostno novico, da je dne 11. decembra umrl v bolnišnici v Ormožu naš srčno dober, nepozabni gospod

**p. Lavrencij Novak**

Ord. Cap.

Pogreb bo v torek, dne 14. decembra ob dveh popoldne v Ormožu. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

Celje, dne 12. decembra 1937.

Zaluježi sorodniki,

## Popolna oprema tovarne octa (kisa)

v pogonu, dnevna proizvodnja 250 litrov, se zelo poceni prodaja, tudi posamezni deli. — D. D. za preračun i promet poljoprivrednih produktov u Hrv. Leskovcu pri Zagrebu.

krat les z voza sesul in ga dobil pod sebe. Tudi on je v bolnišnici. — Silvan Tomarin iz Gradiške je bil prepeljan v goriško bolnišnico, ker si je pri padcu s kolesa hudo pretresel možgane.

### Izpred sodišča

Pretekli teden so bile na gorškem sodišču izrečene zopet številne kazni proti domačinom iz Julijske krajine.

Frančiška Možgan iz Cerknega je bila kaznovana z globo 200 lir, ker je tihotapila iz Jugoslavije suhe slive in češnje. Zasegli so vtihtavljeno zalogo, ki je dosegla 660 kg. — Oproščena je bila obtožbe tihotapljenja Frančiška Kavčič iz Idrje, — Jožef Čadež, Komavli Anton in Vendramin Miha, velj po 80 let stari, so bili obtoženi kraje. Kazen je bila zelo stroga. Čadež je dobil 2 leti in 3 mesece strogega zaporu in mora plačati 1800 lir globe; Komavli je dobil 2 leti zaporne kazni in 1500 lir globe; Vendramin pa podrgno leto kajke. — Henrik Kopač in Poljanšek Nace sta bila obsojena na 8 mesecev zaporu in 800 lir denarne globe, ker sta kradla v Idrjskem rudniku. Vrednost ukradenega blaga znaša 60 lir. Giovanni Molinari, ki je ukradenega blago prikral, je bil kaznovan na denarno globo 300 lir. — Tri mesece bo moral sedeti in 1000 lir globe plačati Jožef Pirič, samo 1000 lir plačati pa Karel Nikolavčič, ker sta brez oblastnega dovoljenja kuhala žganje. — Mesece dni zaporu in 1130 lir globe so prisodili Pavlu Špiku iz Cerknega, ker je iz Jugoslavije tihotapil tobak in kavo. Poleg tega pa pride še za eno leto spod posebno nadzorstvo. — 615 lir mora plačati Janez Pisk iz Sv. Lucije, ker je pri tihotaplju iz Jugoslavije 15 kg kave. — 14 dni bo zaprt in 450 lir bo moral šteti Pavel Božič, ker so pri njem našli večjo zalogo iz Jugoslavije pritihtapljenega tobaka. — Angel Pisk pa bo plačal samo 50 lir globe, ker so pri njem odkrili steklenico žganja, ki ga je prinesel brez meje. — Tri mesece bo zaprt in 2200 lir bo plačal Gabriel Maaten, doma iz Gorice, ker je brez oblastnega dovoljenja poloval v Avstriji. — Na dva mesece zaporne kazni in plačilo 1150 lir globe so zasili Antona Bratino, ker je Francu Rupniku ukradel 200 lir in ker so odkrili pri njem tudi manjšo zalogo saharina. — 1280 lir denarne globe so prisodili Juriju Kokalju (Cocheli), ker je pritoval iz Jugoslavije 400 kg suhih sliv. Njegov tihotapski sotrudnik Anton Stucin pa je bil oproščen. — Za tri mesece so vstaknili v ječo Pavla Mokrina, doma iz Gorice, ker je kradel perilo v pralnici Jožefine Stigličeve, kjer je prenočil kot gost. Denarna globa dosegla 1050 lir.

Iz Idrje nam poročajo, da se je orožnikom posrečilo prijeti Marijo Mikušovo, staro 31 let, ki je prava strokovnjakinja v kraji perila. Tako je okradla perile Alojzijo Kravčič, Ljudmilo Goletti in Antonijo Peširerjevo. Pri Mikuševi so našli celo skladišče ukradenega perila v visoki denarni vrednosti.

### Mrič v cestnem jarku

V bližini Salone so kmetovalci, ki so se vračali s polja, našli v cestnem jarku, ki ga obdaja samo nizko grmičevje, truplo 78 let starega Matije Murčiča. Truplo je moralo tamkaj ležati že več dni, ker je razpadalo. Poklicali so orožnike, ki so dognali, da je imel rajni prebito lobjano z ostrim predmetom in po truplu na štirih krajih globlje rane na hrbtu. Orožniki so mnenja, da smrti ni povzročil nesrečen padeč, kot so sprva govorili, marveč da se je izvršil zločin, ki ga bo treba raziskati.

## Izjemen glas iz inozemstva ob našem 1. decembru

Po poročilih, ki jih dobivamo, je naš letošnji državni praznik praznovala češkoslovaška republika jako slovesno. Razen oficijelnih prireditev v navzočnosti glave države, predsednika republike dr. E. Beneša, in skoraj vse vlade v Pragi in drugih mestih v državi, so zlasti tudi časopisi vseh strank posvetili tepe in navdušene članke naši domovini. Večina listov je pri tej priložnosti navedla in poudarila uspehe sedenja vlade za notranjo konsolidacijo in mir na znotraj, na zunanjo pa pridobitev in utrditev ugleda, kakršnega naša zemlja do sedaj še ni imela.

Edini češkoslovaški list, za katerega ne eksistira naš državni praznik, pa so »Lidove Noviny«. Je to dnevnik levičarskih intelektualcev, last poslanca dr. J. Stranskega, ki je ugleden pristajal narodnosocialistične stranke. O zunanji politiki in o politiki naše države piše v ta list njegov urednik dr. H. Ripka. Znan prijatelj sovjetske politike in propagator njene ideologije. Ta gospod, ki se napram nam vedno obnaša kot »nezmožljiv mentor« in ki vedno daje naši vladi nazvete, kako naj vodi notranjo in zunanjo politiko, je čisto »pozabil« na dan našega državnega praznika. To pa samo zaradi tega, ker on »veliki mentor« in »politični učitelj«, ni zadovoljen z našo sedanjo vlado, ki se neče dati vpreči v voz komunistične ideologije. Sedanja vlada je v njegovih očeh zaradi aktivne soudeležbe ministra dr. Korošca »klerikalizacija« srednje Evrope. Mi ne vodimo dobro svojo notranjo in zunanjo politiko, tako tolmači v svojem boljševidranem krogu ta imenitna »strobenat« levičarskih intelektualcev svoje politično in diplomatske nazore.

Nas osebno mišljenje gospoda Ripke o naši politiki prav nič ne zanima. Pač pa nas zanima zadržanje »Lidovih Novin«, ki hočejo biti organ češkoslovaške inteligence. Ta list je ob priliki sovjetskega jubileja prinesel cele tirade, samo hvalo in slavo komunističnega režima v Rusiji. Za jubilej sovjetskega diktatorskega režima list ve, za državni praznik prijatelja, zavezništva in bratske države pa ne. Kako naj to tolmačimo. Znano je, da je ta list, ki ima vedno polne stolpe demokracije, držal svoje dni palec diktatorskemu režimu pri nas. Sedanja vlada pa, ki uvaža zopet demokracijo, bi logično morala najti milost v očeh levičarske inteligence, pa je ne najde, ker so v tem pači drugi vzroki in ti vzroki tudi ne dore-

### Trgovci

Naročite žepna celuloidna ogledalca s sliko dr. Korošca! Iščeemo tudi potnike. »Etiketa«, Ljubljana, poštni predal 302.

lijo, da bi list vedel, da je 1. december naš državni praznik.

Mi smo vedno bili prijateljsko naklonjeni naši bratski češkoslovaški republiki. Ampak to zadržanje je treba zabeležiti, da se ne pozabl. In posebnost, da se ne pozablja ambicije g. Ripke, da postane češkoslovaški poslanik pri našem dvoru, torej v državi, za katero niti ne ve, da ima na dan 1. decembra svoj državni praznik.

### Tisočkratni morilec obsojen na smrt

Vojno sodišče v Oviedu je obsodilo na smrt bivšega nogometnega igralca Abelarda Carcedo, ki se je za časa bojev na severni španski fronti bojeval v vrstah rdečih in je bil znan po svojih krvavih dejanjih. Ujeli so ga v Languerju v Asturiji, kjer se je po zlomu severne fronte skrival. Carcedo je pripadal asturski čoki in je med boji za Irun lastnorodno mučil in umoril večje število desničarskih Špancev ter sodeloval tudi pri umoru znanega politika Maure. Med boji na severni fronti je lastnorodno umoril 290 oseb in ponosno izjavljal, da jih manjka samo še deset, pa bo imel na vesti 1000 življenj. Veliko število španskih družin v evropskih provincah bo obdržalo Carcedovo ime v žalostnem spominu.

### Še o komunistični zaroti v Franciji

Pariz, 12. dec. Politični tehnik »Aux Ecoutes«, ki ima dobre zveze s francoskimi vojaškimi krogi, objavlja v zadnji številki senzacionalno poročilo o komunistični zaroti in o komunističnih skladiščih orožja in municije. List trdi, da je dne 6. novembra sovjetski parnik »Miotis«, ki je plul pod grške zastavo, v bližini Le Havra izkral 300 strojnih pušk, 4000 revolverjev, 3000 ročnih granat in veliko množino municije. Ta tovor so preložili na tri motorne čolne ter je bil nato razdeljen med razne komunistične krajevne skupine. Podobno se je zgodilo tudi v bližini Bordeauxa. List pravi, da je datum prevrata določen v mesecu februarju in navaja naslove nekaterih oseb v Parizu, pri katerih so komunistična skladišča orožja. Razkritja tega dobro informiranega lista so zbudila v javnosti veliko senzacijo, tem bolj, ker je to poročilo dopolnitev vesti o pripravah za komunistično revolucijo, ki so prišle na dan obnem z razkritjem desničarske zarote.



# Nedeljski sport

## Sabljaški turnir SK Ilirije

Ljubljana, 12. decembra.

Včeraj popoldne in danes dopoldne je priredila SK Ilirija za svoje juniorje in seniorje interni sabljaški turnir v telovadnici drž. učiteljskega v Ljubljani. Ze dalj časa se niso javnosti predstavili učenci našega neumornega strokovnjaka v sabljaškem sportu g. podpolkovnika Cvetka, zato smo bili tembolj presenečeni nad uspehi mladih in talentiranih juniorjev, ki jih ima Ilirija zdaj v svojih sabljaških vrstah. Poleg teh so seveda nastopili tudi stari in rutinirani tekmovalci, ki so že večkrat z uspehom zastopali barve naše države na mednarodnih in celo na olimpijskih tleh. Slednji so s svojimi olimpijskimi dresi vzbujali še prav posebno pozornost.

Današnji turnir je pripravil g. Koršič starejši, tehnično stran organizacije pa je izvedel gospod inž. Marion G. podpolkovnik Cvetko, duša vsega našega sabljaškega sporta, pa je ob strani opazoval svoje učence, danes samo kot kritik, da bo potem dajal svojim sabljašcem potrebna navodila za samostojno prirejanje takih turnirjev in pa, kako naj odpravljajo hibe, ki so se pokazale tako pri prireditvi kakor pri posameznih tekmovalcih v boju z nasprotnikom. Moramo pa priznati, da je prireditelj potekala prav lepo in da so tekmovalci pokazali veliko zanimanje za ta sport in da so bili zelo disciplinirani. Slednje moramo prav zaradi tega zelo poudariti, kajti presoja pri sabljanju je zaradi bliskovito hitro menjajočih se situacij izredno težka in najboljši in najboljše sodniki svetla svetlo napravijo v tem pogledu mnogo pogreškov, ki gredo na škodo enega ali drugega tekmovalca. Ko smo ravno pri presoji, bi namreč pripomnili, da so nedavno poklicali najboljši sodniki sveta v Lozano, zraven njih pa so postavili aparat, ki je avtomatično meril vse zadetke z največjo preciznostjo. Aparat so medtem zakrili in ko so sodniki povedali svoje razsodbe, so ga odkrili in pokazal je, da so celo najboljši sodniki sveta samo v 50% primerov pravilno izrekli svoje presoje.

Sabljaški turnir Ilirije je bil namenjen predvsem pripravi njenih tekmovalcev za borbe, ki jo čakajo v prihodnjem letu. Srečanje z Zagrebom, najhujšim konkurentom v državi, dalje prvenstvo Male antante v Piščanih na Čehoslovakijskem, svetovno prvenstvo, ki se vrši istotam in končno desetletni jubilej zveze v Zagrebu. Povsod bodo sodelovali najboljši zastopniki Ilirije, v Zagreb na proslavo pa pošlje dve močni ekipi in sicer juniorsko ter seniorsko. Razmere, ki prav tako kakor v drugih zvezah doslej niso bile rožnate, se v smislu razgovora, ki ga je imel g. podpolkovnik Cvetko s predsednikom jugoslov. sabljaške zveze g. dr. Mudričem izločajo in je glede tega pričakovati, da se bo odsele sabljaški sport razvijal v oni smeri, ki bo rodila pozitivne uspehe doma in čim dostojno uveljavitev v tujini.

Na tem turnirju so tekmovali seniorji in juniorji med seboj. Ker pa so juniorji šele dve leti vadili in ker se nimajo za seboj nobenega turnirja, je vodstvo sekcije sklenilo, da so seniorji handikapirani proti juniorjem za tri tušeje, kar se pravi, da pri borbi pet tušejev vodi vsak junior proti seniorju že v začetku boja s 3:0. Juniorji in seniorji med seboj so se pa borili običajno, t. j. iz stanja 0:0. Prvi dan sta se borili dve skupini, v katerih so bili pomešani seniorji in juniorji in od katerih so prišli po štirje najboljši v finalne tekme, ki so se vršile v nedeljo. Najbolj ogorčene so bile borbe v drugi skupini, najlepša pa je bila borba med olimpijcem Pengovom in juniorjem Koršičem, ki sta se borila v prvi skupini. Rezultati prvega dne so bili tle:

I. skupina: 1. Koršič (jun.); 2. Pengov (sen.); 3. Ferlan (sen.); 4. Jelar (jun.); 5. in 6. gđ. Götz in Vetter; 7. Velkavrh.

II. skupina: 1. Koršič (sen.); 2. Veržek (jun.); 3. Marion (sen.); 4. Križanc (jun.); 5. Trenc (jun.); 6. Kraner (jun.); 7. Hanžič (jun.).

### Finale v nedeljo

Pri nedeljskem tekmovalstvu je prišlo sabljanje še do večjega izraza, kajti v končnih borbah so nastopili najboljši štirje iz vsake skupine. Največje je bilo seveda zanimanje za nastop naših reprezentativcev in olimpijcev, ki so nam pokazali, kaj je prav za prav pravo sabljanje. V lepi in smotni obrambi in napadu so nam naši mojstri pokazali vso moderno tehniko, ki jo uporablja najboljši svetovni tekmovalci v tej športni panogi. Ilirija je s tem svojim nastopom ponovno pokazala in dokazala, da ima v svojih sabljaških vrstah odlični material ne samo v seniorjih, ki so

že večkrat uspešno reprezentirali naš sabljaški sport v inozemstvu, temveč tudi v juniorjih, ki obetajo lepo bodočnost vsemu jugoslovanskemu sabljaškemu sportu. Finalisti so se takole ume-stili:

1. Pengov (sen.); 2. Veržek (jun.); 3. Koršič (jun.); 4. Koršič (sen.); 5. Jelar (jun.); 6. Ferlan (sen.); 7. Marion (sen.); 7. Križanc (jun.).

### Pičla nogometna nedelja

Današnja nedelja je bila snežena ali boljše, plundrasta in dolgočasna kar se je dalo. V soboto se je bil opogumil sneg, ki se tudi ponoči še ni hotel unesti. Dober decimeter se ga je do jutra kar nabralo; bil pa je voden, tako da so si vsi previdni meščani zavarovali noge pred revmatizmom še z 39 din vredno zaščito. Sicer je pa popoldne pel isti program: kino, gledališče, kavar-n. Daj-dam in tako dalje proti večeru. Šibek nogomet je bil napovedan: trening tekma nasproti Stadionu in prvenstvena v daljni pokrajini blizu tvornice za klet. Od te prvenstvene smo si obetali vsaj majhen razburjenje, toda ko smo zavili z napovedanega bojišča, smo morali nejevoljno in razočarano prav iz dna srca zaklicati tole:

### „Slovan, Slovan, tako pa raiši nikdar več“

Na igrišču SK Ilirije je bila napovedana prvenstvena tekma med Slovanom in Marsom, nekakšen derby med dvema na točkah najsiromašnejšima Joma. V časopisih so podžigali celo lahko brali na prav vidnem mestu, da se bo tekma vršila v vsakem vremenu. Mahnili smo jo torej po cesti obče znanega boja pri vinskem krstu, zavili pod železni most ter krenili za Kolinsko tovarno na vroče torišče. Pri legalni odprtni v plotu ni bilo nikogar, na belem igrišču pa so živahno gestikulirale neke osebe. Dobrih petdeset ljudi se je nabralo. Celo neki avtomobil se je mogoče usidral v sneženo odejo. »Ali bo tekma, ali je ne bo?« smo slišali povpraševanje z več strani. »Igrišče je bilo zasloneno parcelirano le pred južnim golom, sredi in markacijska mesta pred severnim golom pa so bila nedotaknjena bela. Sredi med podžigalci, igralci in funkcionarji je stal ss. g. Deržaj, ki je čakal, da bi se zgledil pri njem kakšen slovenski funkcionar. Marsovi z daljnih poljan so kompletni pričakovali njegove odločitve. Minilo je pet minut, minilo deset, nihče se ni hotel lotiti nehalnega dela kakor je markiranje igrišča. Končno je g. Deržaj povsem upravičeno izjavil, da igrišče ni v redu in da his factis ne bo sodil. Odšel je. Občinstvo je še nekaj časa debatiralo, nato pa je odšlo — nejevoljno seveda. To, kar si je danes dovolil SK Slovan, je brez dvoma vredno graje in tudi kazni s strani merodajnega foruma. Če je SK Mars pokazal športno disciplino in duha, da se je za najavljeni tekmo odzval, bi se bil moral tudi Slovan, ki je celo po časopisju razglasil, da bo tekma ob vsakem vremenu. Končno je pa tudi čudno, da si klub, ki se že itak ne nahaja v rožnate položu, saj je zadnji na tabeli, kar tako nepremišljeno zapravlja simpatije nogometne publike. Tako potegavščino, ki ni prav nič čedna, si tudi občinstvo kaj dobro zapomni — in ima prav! Tekma je poleg vsega drugega še zaostalo, preloženo srečanje, ki naj bi se danes poravnalo. Ponavljamo: Slovan naj česa podobnega prihodnjič raiši ne napravi več! Današnji primer mora v njegovi in v ljubljanski kroniki ostati osamljen!

### Veseli dan na beli planjavi ali A : B je 8 : 2

Nekatere ljubljenske čevljarke obrti so jo nevrle k železnemu mostu, tam skočile k Rajku Turku, planile na belo polje, skakale čez luže, hitele k artiljerijski vojašnici ter za zidom stekle do mestne kolonije, nato pa na Dunajsko cesto. Kmalu so se njihovi lastniki znašli na tribuni SK Ljubljane. Rdeči in marogasti so že tekali po snegu, udarjali po žogi, se prekopicavali, vstajali, vadili »špagos«, spodsavali, izvajali čindovite trike. Marogasti lišgašem je spočetka predla kar dovolj trda. Njihovi nasprotniki so jih skoraj porinili pred šestnajsterec. Toda ti »cervenci« niso znali poriniti žoge mimo vojaškega strumnega golmana Popoviča, ki je nekaj stvari ubranil v prav lepem in sigurnem stilu. Pozneje pa je »ligos« začelo zebsti. Možejo so sklenili, da bodo začeli teči. In

res so začeli a kratkimi progami v smeri proti Pogačnikovemu голу. Ni trajalo dolgo — in že je moral mladi vratar prvič kapitulirati. Po tem голу so se spet začele »atrakcije«. Ljudje so padali, vstajali, drsali in smučali, na tribuni pa je odmeval neprestano smeh. Kmalu pa je Pogačniku vdružil zavirala mreža — in do odmora se ni hotelo spremeniti. V drugem polčasu se je stanje takoj v začetku dvignilo na 4:0, nato so rdeči znižali na 4:1, pa celo na 4:2 — ali s tem je bil tudi konec njihovega bombardiranja; municija je pošla. »Liga« je kmalu postavila na 5:2, nato nekaj časa dihal in počivala, pa se spet razkurila, da je pritisnila 7:2; za slovo pa je navila uro še na 8:2.

Teren je bil danes res precej težak; žoga se je sama »štopala«, igralcem so se čisto trmaste noge obračale v nasprotno smer kot so jim jo bili odredili. Vendar pa je ta trening tekma pokazala tudi nekaj prav lepih kombinatorskih potez in od časa do časa dobro poročilo prav solidnega, ne samo regularnega nogometa. Poleg vsega drugega pa je bila pomembna še v enem oziru. Nudila je igralcem izborni kondicijski trening! In taki treningi so v mrtvi sezoni zelo dragoceni, saj je znano, kako močno pade vedno vsako moštvo, ki dalj časa ne igra na terenu, ampak se samo izživlja po telovadnicah.

### Jugoslavija : Jedinstvo 3 : 0

Belgrad, 12. decembra. m. Pred 5500 gledalci se je odigrala prijateljska tekma med Jugoslavijo in Jedinstvom, ki se je končala z zasluženim zmago Jugoslavije. Vse tri gole je zabil Aca Petrovič.

### BSK : NAK 12 : 0

Novi Sad, 12. decembra. m. Danes je BSK iz Beograda v Novem Sadu katastrofalno premagal NAK iz Novega Sada.

## Slovenski železničarji se organizirajo v JRZ

Ljubljana, 12. dec.

Ljubljanski železničarji so že dolga leta hvalile ministru in voditelju slovenskega naroda dr. Antonu Korošcu za njegove zasluge, ki si jih je pridobil za slovenski železničarski stan in za slovenske železničarje. Ze nekaj mesecev se slovenski železničarji, pristajši dr. Korošcu, organizirajo v klub železničarjev JRZ. Ustanovni občni zbor tega kluba bo prihodnjo nedeljo, danes pa je bil ustanovni občni zbor poverjenstva tega kluba v beli dvorani Uniona. Dvorana je bila že ob pol 10. uri, ko je bil shod napovedan, polna samih železničarjev, vrlih mož, ki so že v prejšnjih letih dokazali zvestobo našemu narodnemu voditelju. Bili so navzočni znani voditelji železničarjev gg. Mašič, Cimperman, Ponikvar, Zorn in drugi. Burno pozdravljen je bil predsednik ljubljanske organizacije JRZ, ljubljanski župan dr. Adlešič, ki je bil ves čas na zborovanju.

Občni zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora g. Ponikvar, nakar je g. Mašič razložil pomen in namen kluba. Železničarji, pristajši JRZ, so za stvarno politiko. Vedo, da slovenski zastopniki v režimu ne morejo čez noč doseči čudežev, toda železničarji so hvalni za vse pridobitve, ki so bile v zadnjih dveh letih dosežene. Železničarji gredo na nova pota. Stranka JRZ je stranka vseh stanov, in med temi stanovi ne sme izostati železničarski stan. Klub železničarjev JRZ se je ustanovil od spodaj na zahtevo članstva JRZ samega. Smo politična organizacija in nismo proti strokovnim organizacijam, naše delo pa je, da se borimo za cilje slovenskih železničarjev in slovenskih železnice tudi mimo strokovnih organizacij, neposredno v stikih s praviimi voditelji slovenskega naroda. Govornik je nato obrazložil poslovnik.

Z navdušenjem je bil pozdravljen predsednik ljubljanske organizacije JRZ, župan dr. Adlešič, ki je govoril o političnem položaju. Ugotovil je predvsem, da je mesto Ljubljana uradniško in nameščenško mesto, ki pa je po krivdi prejšnjih občinskih režimov zadolženo za okoli 250 milijonov dinarjev, tako da pride sleherni prebivalec mesta Ljubljane že na evet z dolgom nad 2500 din. Šele stvarna in resna gospodarska politika sedanje občinske uprave, ki bo kmalu izpolnila svoji dve leti, je uredila zavoženo občinsko gospodarstvo. G. župan je navedel nekaj drastičnih primerov, kako so bivši gospodarji Ljubljane zavozili gospodarstvo ljubljanske mestne občine.

Govoril je nato še g. Ponikvar, ki je v svojem govoru stvarno razložil, da je sedanjí režim, posebno prometni minister dr. Spaho, že mnogo storil za napredek slovenskega železničarskega stanu, zakaj slovenski železničar vozi predvsem za državo in za narod! Nekatere navidezne strokovne organizacije sicer licitirajo s svojimi demagoškimi zahtevami, toda te zahteve železničarskemu stanu

### Skupščina JNZ

Belgrad, 12. decembra, m. Danes dopoldne so se prišla skupščina Jugoslovanske nogometne zveze. Upravni odbor je podal svoje poročilo, nakar se je razvila debata, ki pa ni bila prav nič na športni višini, temveč je potekala v medsebojnih osebnih napadih in iznašanju stvari, ki ne spadajo na skupščino. Delegati iz Skoplja so medsebojno obračunavali o stvareh, ki spadajo največ v njihovo podzvezo v Skoplju. Medsebojno sta se napadala delegat podzveze iz Zagreba dr. Berger in zastopnik osiješke podzveze. Besede, ki so jih uporabljali govorniki, dokazujejo, da še niso dozoreli za skupščino. Ti ljudje ne vedo, da je sport vitezstvo. Na skupščini so se razdelili v dve struji. Eno strujo vodi zagrebška podzveza, katero podpira belgrajska »Jugoslavija«, ki zahteva uvedbo proporcionalnega sistema, reorganizacijo JNZ in reorganizacijo prvenstvenega tekmovalstva in zadovoljevitve nekaterih zahtev zagrebčanov. Druga struja, katero vodi BSK in je v večini, pa ostaja pri dosedanjem. Govornikom in kritikom je odgovoril dr. Kosta Hadži, ki je ugotovil, da večina nesoglasij izvira iz osebnega nasprotstva in sovraštva. Na konferenci so izjavili, da bodo odslej mednarodne tekme tudi v Zagrebu in po možnosti tudi v ostalih večjih mestih države. Na vrsto je prišlo glasovanje o razrešnici odboru. Glasovali so skupno 603 delegati. Za je bilo 423, proti pa 180 delegatov. Na vrsti je bila še razprava o ostalih točkah dnevnega reda. Ob času, ko poročamo, seja še traja. Verjetno je, da bo skupščina sprejela predlog 12 ligaških klubov, tako da bo vsako leto dvanajsti klub avtomatično izpadel, enajsti pa sodeloval v tekmovalstvu z drugoplasiranim klubom kvalifikacijskih tekem po conah, ki bodo vsako leto med podzveznimi prvaki.

le škodujejo. V resnici pa sta ministra dr. Korošec in dr. Krek že doslej opravila ogromna dela za našega železničarja in slovenski železničar jima zaupa še nadalje. (Navdušene aklamacije dr. Spahu, dr. Korošcu in dr. Kreku.)

V odbor ljubljanske poverjenstva so bili izvoljeni: za predsednika g. Janez Golč, za podpredsednika g. Avgust Habjan, za tajnika g. Franc Klun, za blagajnika g. Matija Veber, za odbornike pa Josip Petrič, Avgust Mehle, Franc Bezič, Avgust Malovrh, Jošt Tavčar, Rudolf Sešek, Andrej Habjan in Zitterechlager. Izvoljenih je bilo nato še deset delegatov za ustanovni občni zbor kluba železničarjev JRZ za vso draveko banovino, ki bo prihodnjo nedeljo in katerega se udeleže vsi slovenski zavedni železničarji in pa mnoge odlične osebnosti.

Pri slučajnostih se je oglasilo več govornikov, ki so vsi naglašali zvestobo slovenskih železničarjev državi in našemu voditelju dr. Korošcu. V istem smislu je govoril tudi predsednik organizacije poštinih uslužbencev g. Penko.

### Šumadija v taboru JRZ

Belgrad, 12. dec. m. Socialni minister Dragiša Cvetković je danes opoldne odpotoval v Smederevo, kjer je imela shod tamkajšnja organizacija JRZ. V svojem govoru se je Cvetković bavil z najaktualnejšimi gospodarskimi in socialnimi vprašanji, ki jih je doslej že rešila odnosno jih bo še rešila sedanja vlada. V prvi vrsti se je bavil z uredbo o razdolžitvi kmetov ter je v zvezi s tem poudarjal, da bo ta uredba dobila definitivno obliko šele z rešitvijo problema malih trgovcev in obrtnikov, katerih interesi se križajo z gospodarskim in socialnim vprašanjem našega kmeta. S tem, da se je vlada lotila tako težkega problema, je podano zagotovilo, da bo sedanja vlada nadaljevala svoje delo ter spremenila in zboljšala težko stanje, ki ga je nasledila od prejšnjih vlad. V nadaljnjih izjavanjih se je Cvetković bavil tudi z invalidskim vprašanjem in poudaril, da bo vlada izdala nov invalidski zakon, ki ga v socialnem ministruvju izdeluje posebna komisija. Ta zakon bo rešil vprašanje naših invalidov, in to na način, kakor so to vprašanje rešile vse države. To vprašanje je treba rešiti v interesu samega naroda in njegove časti in zaradi dviga vere doraščajočih generacij, ki bodo prav tako pozvane na branik domovine. Nazadnje se je bavil z razširano akcijo združene opozicije. Pravi, da je te dni obšel skoraj vso Šumadijo in da je povsod ugotovil, da je Šumadija ostala zvesta svojim tradicijam in svoji preteklosti v vseh državnih vprašanjih. Pravi, da se evoboda lahko razume samo v nacionalni državi in da se samo v taki domovini more gojiti demokratski duh in krepiti gospodarsko življenje.

## FOTOMATER

### Od negativa do pozitivna Tenjenje

Črnojavno barvo dobimo s tenjenjem v natrijevem sulfidu s predhodno izbleditvijo v sledeči kopeli:

|                     |          |
|---------------------|----------|
| voda                | 1000 ccm |
| rdeča krvolužna sol | 35 g     |
| bromkalij           | 12 g     |

Slika izbledi v nekaj minutah do prav medlih obrisov. Nekoliko vidne ostanajo le najgloblje sence in močnejši poltoni. Nato jo oplaknemo v vodi in položimo v kopel:

|                        |          |
|------------------------|----------|
| voda                   | 1000 ccm |
| natrijev sulfid krist. | 10 g     |

V tej raztopini dobi slika v nekaj sekundah rjavo barvo. Po tenjenju je potrebno izpiranje slike, dokler se čuti plast pod prsti mastno spolzka in ne izgubi neprijetnega duha po natrijevem sulfidu. Nekoliko drugačen odtenek rjave barve nastane, če dodamo bledilec 60 do 100 ccm amonijske spec. teže 0,910, ali pa če kopljemo sliko pred izbleditvijo približno 5 minut v 1% raztopini natrijevega sulfida, izplaknemo, izbledimo v bledilec in za otenjenje uporabimo zopet 1% raztopino natrijevega sulfida. Nekoliko predrugačimo odtenek barve tudi tako, da izbledimo sliko samo na pol ter jo potem kakor običajno otenjimo.

Za tenjenje v natrijevem sulfidu so primerne le krepke, torej do kraja razvite in pravilno osvetljene slike. Najlepše rezultate dosežemo na bromnosrebrnih papirjih, slabše na klorbromno-

srebrnih, ki dobijo neprijetno rumenkastorjav ton. Takšno barvo dobijo tudi slike, ki so bile preveč osvetljene in prekratko razvite. Ob vrsti papirjev pa otenjimo lahko s prav dobrim uspehom dodatno še v zlatorodanidni kopeli, in sicer v rdečo barvo. To kopel nastavimo v dveh raztopinah:

|                                       |          |
|---------------------------------------|----------|
| I. voda                               | 1000 ccm |
| rodanamonij                           | 10 g     |
| solna kislina, kem. čista, pribl. 25% | 10 ccm   |
| kuhinjska sol                         | 10 g     |
| II. voda dest.                        | 100 ccm  |
| zlata klorid                          | 1 g      |

Za uporabo doziramo 100 ccm raztopine I in 12 ccm raztopine II. V tej kopeli ostanajo slike, dokler ne dobijo barve, ki jo želimo imeti. Po kratkem izpiranju jih položimo za nekaj minut v svežo, okisano ustaljevalno kopel, nato ponovno izpiramo in posušimo. Med tenjenjem je škodelo zibati.

V natrijevem sulfidu in v zlatorodanidni kopeli otenjene slike so obstojne.

Lepo rjavkastordečo barvo dobimo s tenjenjem v kopeli uranovega nitrata. Tako otenjene slike so pa zelo občutljive za svetlobo ter je njihova obstojnost majhna. Nekoliko odpornejše ostanajo, če jih po tenjenju prevlečemo s ceratom ali amilacetatnim lakom. Najmanjše sledi fiksiranja natrija v sliki pretvorijo tenjilno kopel v Farmerjev oslabljevalec, ki izžre vso finejšo rjavo v svetlobah in poltonih. Tenjenje z uranovim nitratom zahteva torej posebno skrbno izprane slike. Kopel nastavimo po sledečem predpisu:

|                                 |        |
|---------------------------------|--------|
| voda                            | 80 ccm |
| 10% raztopina uranovega nitrata | 5 ccm  |

|                                    |        |
|------------------------------------|--------|
| 10% raztopina rdeče krvolužne soli | 2 ccm  |
| oksalno kisl. amonij               | 10 ccm |
| 10% solna kislina                  | 1 ccm  |

Otenjeno sliko izpiramo samo toliko časa, da postane voda, v kateri izpiramo, popolnoma čista. Radi večje obstojnosti položimo otenjen pozitiv za 10 minut še v popolnoma svežo 3% raztopino fiksirnega natrija in potem ponovno izpiramo.

Opečno rdečo barvo dobe pozitivni v tenjilcu:

|                                     |        |
|-------------------------------------|--------|
| voda dest.                          | 80 ccm |
| in 10% raztopine sledečih substanc: |        |
| oksalno kisl. kalij                 | 10 ccm |
| bakreni sulfat                      | 4 ccm  |
| rdeča krvolužna sol                 | 3 ccm  |
| ocetna kislina                      | 1 ccm  |

Kopel je uporabna samo za enkratno tenjenje. Po tenjenju izpiranje, dokler ne postanejo beline slike čiste. (Nadaljevanje.)

### Razgovori

I. M. v M. Kaj je polarizacijski filter, bi radi vedeli, in čemu rabi. Gotovo ste imeli že težkoče s snemanjem predmetov z lesketajočo se površino, kakor je n. pr. vodna gladina z močnimi sončnimi refleksi, polirane mobilije, izločena okna itd. Takšni refleksi so podani v sliki navzlic skrbnemu razvijanju premočno ter uničijo v svojem okolišu vso rrisbo podrobnosti. Učinkovito protisredstvo je polarizacijski filter, ki bazira na posebnih fizikalni lastnosti svetlobe, ki jo reflektirajo lesketajoče se površine. Velik del reflektirane svetlobe je namreč polariziran ter ne niha v vseh smereh, kakor navadna svetloba, temveč le v določeni smeri. S polarizacijskim filtrom je mogoče intenzivnost polariziranega žarkovja omiliti ali ga celo popolnoma eliminirati. Filter je sestavljen iz neštetihi paličastih kristalov, položenih v določeni smeri

med dve stekleni ploščici. Nataknejo ga na obod pred objektiv, kakor navadno rumenico in vrtno toliko časa okoli njegove osi, dokler refleksi na mednici ne izginejo. Seveda je uporaben takšen filter le pri kamerah z motnim steklom, kakor so solidne kamere na plošče, zrcalne kamere itd., pri drugih kamerah pa le na slepo srečo. Vidite torej, da je ustvarjen s polarizacijskim filtrom dragocen pripomoček za snemanlo tehniko, ki odpira novih možnosti, zlasti v tehničnem oziru.

### Naša društva

Fotoklub Ljubljana. Redni letni občni zbor bo 7. I. 1938 ob 20. v klubovem lokalu. Poleg običajnega dnevnega reda je na programu tudi sprememba pravil. Clani naj do obnega zbora poravnajo klubu vse svoje obveznosti.

V sredo, 15. XII, 1937, ob 20. bo 5. tečajni večer za začetnike s sklopičnim predavanjem tov. K. Kocjančiča: O izbiri motiva in kompoziciji. — Predavanje bo zanimivo tudi za naprednejše članke kluba.

Bo ali ne bo...? Mednarodni natečaj fotografije revije Camera Craft, San Francisco, kjer tekmuje za naslov prvaka in za skoraj meter visok srebrn pokal veliko število fotoklubov iz vseh delov sveta, se je najbrž zaključil z zmago ljubljanskega fotokluba. Ze v novembru je bil z 39 točkami na prvem mestu, takoj za njim pa Fort Dearborn Camera Club z 38 točkami na drugem mestu. V decembru pa si je priboril Fotoklub Ljubljana še nadaljnjih 6 točk, ker so pritekmovalci njegovi člani zopet 1. in 5. nagrado: prvo g. Ivo Gogala in peto g. Maks Gliha. Z decembrskim tekmovaljem je natečaj zaključen in naslov prvaka s pokalom vred priborjen za Fotoklub Ljubljana — če ni Fort Dearborn Camera Club odnesel vseh ostalih nagrad, t. j. 2., 3. in 4. nagrado. Bomo videli, ko prispe »uradno« obvestilo,